

Chia Tay Ramadan

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية]

Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿ وداع رمضان ﴾

« باللغة الفيتنامية »

أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

2012 - 1433

IslamHouse.com

Khuttabah cuối Ramadan

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَكَسْتَعِينُهُ وَكَسْتَعْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ
أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا
هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا كَثِيرًا ذَسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾﴾ النساء: ١

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
﴿٢﴾﴾ آل عمران: ١٠٢

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٣﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا
عَظِيمًا ﴿٤﴾﴾ الأحزاب: ٧٠ - ٧١

أَمَّا بَعْدُ إِنَّ أصدقَ الحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَخَيْرُ الهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ
وَشَرُّ الأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ

Qui đạo hữu thân mền,

Hãy kính sợ Allah bằng cả lòng Taqwa rồi Ngài sẽ
cải thiện việc làm của mỗi chúng ta và sẽ tha thứ tội lỗi cho

tất cả chúng ta. Quả thật, lòng Taqwa là động lực chính yếu cải thiện hành vi của người bề tôi, đưa người bề tôi thẳng bước trên con đường tuân lệnh Allah, giúp người bề tôi đến gần với Ngài và được Ngài đoái hoài và thương xót.

Quý đồng đạo thân hữu,

Chúng ta hãy biết rằng tháng Ramadan không phải là tháng hành xác, không phải là tháng khổ hạnh mà Allah muốn trừng phạt người bề tôi, và nó cũng không phải là tháng vô nghĩa trong sự nhịn đói, nhịn khát làm mệt thân xác mà nó chính là thời gian thiêng liêng và ân phúc của một người có đức tin nơi Allah, Đấng Vĩ Đại và Tối cao, và có đức tin nơi cõi Đời Sau.

Ramadan không phải là tháng hành xác mà là tháng bốn phận

Hàng năm cứ vào tháng chín niên lịch Islam, toàn thể người Muslim phải thi hành bốn phận nhịn chay nguyên tháng được gọi là nhịn chay Ramadan theo lệnh truyền của Allah:

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ

قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۸۳﴾ البقرة: ۱۸۳

﴿Hỡi những người có đức tin! Ngài đã sắc lệnh qui định bắt buộc việc nhịn chay đối với các người tương tự như Ngài đã sắc lệnh qui định bắt buộc đối với những người

trước các người, mong rằng các người trở thành những người ngay chính biết kính sợ﴾ Albaqarah: 183.

Nhịn chay Ramadan không chỉ là một giáo điều bắt buộc mà nó còn là một trong năm trụ cột của Islam. Nabi Muhammad ﷺ đã di huấn:

((بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ وَحَجِّ الْبَيْتِ وَصَوْمِ رَمَضَانَ))

“Tôn giáo Islam được dựng trên năm trụ cột cơ bản: lời tuyên thệ chứng nhận không có Đấng thờ phượng nào khác ngoài Allah và Muhammad là vị thiên sứ của Ngài, dâng lễ nguyện Salah, bố thí Zakah, nhịn chay Ramadan và hành hương đến ngôi đền thiêng liêng Ka’bah.” (Muslim).

Ramadan không phải là tháng vô nghĩa mà là tháng thiêng liêng

Allah, Đấng Tối cao và Ân phúc phán:

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ﴾ البقرة: ١٨٥

﴿Tháng Ramadan là tháng mà trong đó kinh Qur’an được ban xuống làm Chỉ đạo cho nhân loại và mang một bằng chứng rõ rệt về sự Chỉ đạo và tiêu chuẩn (phân biệt Phúc và Tội)﴾ Al-Baqarah: 185.

Cũng trong tháng Ramadan này, Allah đã ban thắng lợi cho Thiên sứ Muhammad và các tín đồ của Người trong trận đại chiến Badr, Ngài đã gửi xuống một ngàn thiên thần giúp đánh bại kẻ thù ngoại đạo mang lại sự hùng mạnh và vẻ vang đầu tiên cho Islam, như Allah phán nhắc lại sự việc:

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِئِينِ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾﴾ الأنفال: ٩

﴿Và (hãy nhớ) khi các người cầu xin Thượng Đế của các người cứu giúp thì Ngài đã đáp lời cầu xin của các người, Ngài nói: “TA sẽ trợ giúp các người với một ngàn thiên thần xếp thành hàng ngũ”﴾ Al-Anfaal: 9 (chương 8).

﴿إِذْ يُوحَىٰ رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَيَّنُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَأَضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَأَضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾﴾ الأنفال: 12

﴿(Này Muhammad), Người hãy nhớ khi Thượng Đế của người đã mặc khải cho các thiên thần: “TA ở cùng với các người, hãy cũng cố tâm lòng của những người tin tưởng; TA sẽ gieo sự kinh hãi vào lòng của những người không tin tưởng, bởi thế hãy đánh vào cổ và từng ngón tay của chúng.”﴾ Al-Anfaal:12 (chương 8).

Nabi ﷺ có di huấn rằng:

« مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ »

“Ai nhịn chay Ramadan bằng cả đức tin và niềm hy vọng thì sẽ được tha thứ những tội lỗi đã qua.” (Bukhari, Muslim).

Ramadan còn có những đêm dâng lễ cầu nguyện, một việc làm đầy ân phước mà Nabi ﷺ đã dẫn bước và chỉ bảo, Người nói:

« مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ »

“Ai dâng lễ nguyện Salah hằng đêm trong tháng Ramadan bằng cả đức tin và niềm hy vọng thì sẽ được tha thứ những tội lỗi đã qua”. (Bukhari, Muslim).

Những đêm dâng lễ nguyện Salah của Ramadan sẽ là cơ hội để mỗi tín đồ ôn lại kinh Qur'an mẫu nhiệm giúp họ ghi nhớ và thấm nhuần lời phán dạy của Allah. Đặc biệt trong những đêm cuối của Ramadan lại có một đêm được gọi là Đêm Định mệnh (Laylatul-Qadr) một đêm ân phúc vĩ đại mà Allah dành làm món quà cho những người ngoan đạo trung kiên của Ngài.

﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ (القدر: ٣)

﴿Đêm Định mệnh tốt hơn một ngàn tháng bình thường.﴾
Al-Qadr: 3 (chương 97).

Ngoài ra, tháng Ramadan còn là dịp để cho những tâm lòng hảo tâm ghi thêm công đức như Nabi ﷺ đã di huấn:

« مَنْ فَطَرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ أَجْرِ الصَّائِمِ شَيْئًا »

“Người nào hậu đãi đồ ăn uống xả chay cho người nhịn chay y sẽ được ghi nhận ân phước giống như ân phước của người nhịn chay, tuy nhiên điều đó chẳng làm mất đi ân phước của người nhịn chay một điều gì.”(Ahmad, Annasa’i và được Albani xác nhận là chính xác.).

Ramadan không phải là tháng khổ hạnh mà là tháng tỏ lòng kính sợ và trung thực với Allah

Ramadan đến, mọi tín đồ Islam phải nhịn chay để thi hành bốn phận. Hình thức nhịn chay là mỗi ngày, mỗi tín đồ nam nữ khỏe mạnh phải nhịn ăn uống, nhịn “quan hệ vợ chồng” từ lúc hùng đông cho tới khi mặt trời lặn khuất. Đây là việc làm thể hiện tính trung thực và lòng thành tâm của mỗi tín đồ, chỉ có Allah mới biết rõ ai là người thật lòng phụng mệnh và ai là người giả dối bất tuân, bởi lẽ ai đó vì không kính sợ Allah, y có thể gian dối giả vờ không ăn không uống trước mặt thiên hạ nhưng sau lưng y tha hồ ăn uống no nê thỏa thích.

Thêm vào đó, tháng Ramadan không phải chỉ có nhịn ăn nhịn uống hay nhịn “quan hệ vợ chồng” là đã tròn bốn phận mà mỗi tín đồ cần phải kìm hãm mọi hành vi xấu không lành mạnh của bản thân, như Nabi ﷺ có nói:

« مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ
وَشَرَابَهُ »

“Ai không bỏ lời nói sàm bậy và dối trá mà cứ hành động thì quả thật Allah đâu có nhu cầu cần đến việc y bỏ thức ăn và thức uống của y” (Albukhari: Hadith (1903)).

Do đó, nếu ai quả thật thành tâm kính sợ Allah thì Ramadan sẽ là tháng để họ bày tỏ tấm lòng trung thực của mình trước Ngài.

Ramadan không phải là tháng vô nghĩa trong sự nhịn đói, nhịn khát làm mệt thân xác mà là tháng rèn luyện đức tính kiên nhẫn

Kiên nhẫn chịu đựng với những khó khăn trong việc hành đạo cũng như trong cuộc sống là đức tính luôn được ca ngợi và đề cao ở mỗi tín đồ Muslim bởi nó là quyết định của sự thành công và sự thành công lớn nhất đó là được Allah yêu thương che chở, Allah phán bảo:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾﴾
البقرة: ١٥٣

﴿Này hỡi những người có đức tin! Hãy cầu xin sự giúp đỡ (của Allah) bằng sự kiên nhẫn và lễ nguyện Salah. Quả thật, Allah luôn ở cùng với những người kiên nhẫn﴾ Al-Baqarah:153 (chương 2).

Kiên nhẫn sẽ là nghị lực vững chắc giúp tín đồ vượt qua mọi thử thách của cuộc sống đưa họ đến với sự thanh thản an lòng, Allah phán:

﴿وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾﴾ البقرة: ١٥٥

﴿Và chắc chắn TA sẽ thử thách các người với những điều sợ hãi, sự đói khát, sự thiệt hại tài sản, tính mạng cùng với hoa quả mùa màng, nhưng hãy báo tin vui cho những người kiên nhẫn﴾ Al-Baqarah: 155 (chương 2).

Như vậy, mỗi tín đồ cần rèn luyện tính kiên nhẫn và chịu đựng và Ramadan chính là thời gian để họ thực hiện sự rèn luyện đó. Bởi lẽ, trong tháng Ramadan cứ mỗi ngày từ lúc hừng đông cho đến chiều tối, mọi tín đồ phải kiên trì chịu đói chịu khát, phải kìm hãm nhu cầu sinh lý của bản thân. Họ không ăn dù thức ăn ngon lành ngay trước mắt, họ nhịn khát dù trước mặt là cốc nước đầy mát lạnh, họ kìm hãm ham muốn ái ân vợ chồng dù rất thèm được giải tỏa, tất cả đều là sự tập luyện cho cơ thể biết chịu đựng thích nghi với những hoàn cảnh khó khăn túng thiếu giúp mỗi tín đồ có được tính nhẫn nại và kiên trì vượt qua thử thách.

Ramadan còn là tháng trừ khử keo kiệt và khơi dậy lòng yêu thương

Bản chất con người hay ích kỷ hẹp hòi, bảo họ phải chi ra một phần của cải của mình cho người khác là điều không dễ trong khi Islam lại tán dương và ban phước cho những tấm lòng rộng lượng sẵn sàng hy sinh một phần lộc của mình cho người khó khăn túng thiếu. Tháng Ramadan là tháng đói khát, người giàu cũng như người nghèo đều phải nếm mùi vị của cơn đói khát như nhau, trong cảnh nhịn đói nhịn khát như thế, người giàu lúc bấy giờ mới cảm nhận và thấu hiểu sâu sắc thế nào là sự khốn khổ cơ hàn của người nghèo, và khi đã cảm nhận và thấu hiểu được điều đó thì người giàu chắc chắn sẽ dễ dàng thông cảm mà chia sẻ phúc lộc của mình cho người có cảnh nghèo nàn khốn khó.

Đây là ý nghĩa cao đẹp của Ramadan, nó giúp cho mỗi tín đồ vứt bỏ tính keo kiệt của bản thân, sẵn sàng mở rộng vòng tay trợ giúp những anh em đồng đạo khốn khó, nêu cao tinh thần tương thân tương ái **“lá lành đùm lá rách”**, khẳng định tình yêu đồng đạo **“Người có đức tin là anh em của nhau”** như Allah đã phán bảo.

Bởi lẽ đó, vào cuối Ramadan một qui định bắt buộc cho mỗi tín đồ rằng người có lộc phải bỏ thí một khoảng lương thực cho người anh em đồng đạo không có, được gọi Zakat Fit-rah. Zakat Fit-rah sẽ mang lại sự ấm cúng cho ngày lễ xả chay với ý nghĩa mọi người đều có lộc.

بَارِكْ اللَّهُ لِي وَلَكُمْ فِي الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَنَفَعَنِي وَإِيَّاكُمْ بِمَا فِيهِ
مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ، أَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِكُلِّ
الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

Khutbah thứ hai

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى أَشْرَفِ الْأَنْبِيَاءِ
وَالْمُرْسَلِينَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ، أَمَا بَعْدُ:

Quý đồng đạo thân hữu,

Như vậy, có lẽ hôm nay hoặc ngày mai sẽ là ngày cuối cùng của Ramadan. Sau ngày hôm nay hoặc ngày mai sẽ không còn thấy hình ảnh những buổi chiều những người Muslim ngồi tụ quanh bên nhau để xả chay và cầu nguyện, sẽ không còn nghe những đêm vắng vắng tiếng kinh cầu trong Masjid ..

Quý đồng đạo thân hữu,

Tháng Thiêng liêng và Ân phúc, tháng của sự tha thứ tội lỗi thật sự đã ra đi, nó ra đi để lại trong mỗi người Muslim chúng ta những niềm vui và chen lẫn những nỗi buồn. Vui vì chúng ta đã hoàn thành bổn phận tuân lệnh Allah cùng với niềm hy vọng được Ngài tha thứ tội lỗi và ban thưởng nhiều ân phước to lớn về những ngày nhọc nhằn vất vả vừa qua, còn buồn vì chúng ta cảm thấy thương tiếc cho những ai đã không hoàn thành bổn phận của họ với Allah, thương tiếc cho những ai đã hờ hững với sự tha thứ của Allah và đã từ chối lòng thương xót của Ngài...

Quý đạo hữu thân mến,

Trở lại với cuộc sống của ngày thường là trở lại với những ngày bận rộn, những ngày chỉ biết lo toan và tất bật vì

miếng cơm manh áo của cõi trần gian. Đó là những ngày mà chúng phải đối mặt với nhiều thử thách và cám dỗ. Do đó, chúng ta phải luôn hết sức thận trọng, hãy luôn nghĩ đến Allah thật nhiều và kính sợ Ngài bởi lòng kính sợ sẽ giữ chúng ta luôn được ngay chính trên con đường Chân lý của Ngài.

Chúng ta hãy biết rằng Allah qui định các mùa, các thời điểm linh thiêng và ân phúc cho việc hành đạo là chỉ để cho người bề tôi có cơ hội tích lũy nhiều thêm ân phúc và phước lành nơi Ngài chứ không phải là bảo hộ sau các mùa, các thời điểm linh thiêng và ân phúc đó thì không cần phải chuyên tâm hành đạo nữa.

Như vậy, những ai đã hoàn thành tốt việc hành đạo trong Ramadan thì hãy duy trì sự hành đạo đó để luôn được Allah thương yêu và che chở, còn những ai chưa hoàn thành tốt Ramadan thì cũng phải cố gắng phấn đấu điều chỉnh và sửa đổi hành vi của mình, riêng những ai lam điều nghịch đạo và bất tuân Allah thì hãy mau mau quay đầu sám hối trước khi không còn cơ hội nữa. Hãy hành đạo thờ phượng Allah bởi việc hành đạo sẽ không được dừng lại cho đến khi nào cái chết đã đến, Allah phán bảo:

﴿وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ﴾ (الحجر: ٩٩)

﴿Và hãy thờ phượng Thượng Đế của Ngươi cho đến khi nào điều kiên định xảy đến với Ngươi (tức cái chết).﴾
(Chương 15 – Alhajar, câu 99).

Anh chị em Muslim thân mến, hãy Salawat cho Rasul thật nhiều, đặc biệt là trong ngày thứ sáu hôm nay, bởi Allah đã hạ lệnh và chính Ngài là Đấng bắt đầu mệnh lệnh đó với lời phán:

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ الأَحْزَاب: ٥٦

﴿**Quả thật, Allah và tất cả Thiên Thần của Ngài đều Salawat cho Nabi, hỡi những người có đức tin hãy Salawat cho Người thật nhiều.**﴾ Al-Ahzaab: 56 (chương 33).

Nabi ﷺ đã khuyến khích mọi người Salawat thật nhiều và hứa hẹn về phần thưởng trọng hậu cho những ai làm theo:

((مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَاحِدَةً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ عَشْرًا))

“**Ai cầu xin phúc lành cho Ta một lần sẽ được Allah ban cho mười lần.**” Hadith do Muslim ghi lại.

Như đã biết Salawat cho Nabi ﷺ mang ba ý nghĩa: Salawat của Allah mang ý nghĩa tuyên dương và khen ngợi, Salawat của Thiên Thần mang ý nghĩa cầu xin sự tha thứ còn Salawat của chúng ta những người Muslim mang ý nghĩa cầu xin bình an và phúc lành.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ،
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ، وَعَلَى آلِ
مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ، وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

“Thura Allah! Cầu xin hãy ban sự bình an và phúc lành cho Nabi Muhammad và dòng tộc của Người giống như Ngài đã ban cho Nabi Ibrahim và dòng tộc của Người. Quả thực, Ngài là Đấng Tối Cao và Rộng Lượng.”

اللَّهُمَّ اغْفِرْنَا مَا قَدَّمْنَا، وَمَا أَخَّرْنَا، وَمَا أَسْرَرْنَا، وَمَا أَعْلَنَّا،
وَمَا أَسْرَفْنَا، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنَّا، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنْتَ.

اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لَنَا دِينَنَا الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِنَا وَأَصْلِحْ لَنَا دُنْيَانَا الَّتِي
فِيهَا مَعَاشُنَا وَأَصْلِحْ لَنَا آخِرَتَنَا الَّتِي فِيهَا مَعَادُنَا وَاجْعَلْ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لَنَا فِي كُلِّ
خَيْرٍ وَاجْعَلْ الْمَوْتَ رَاحَةً لَنَا مِنْ كُلِّ شَرٍّ.

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ البقرة:

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ